

Koprivnički Ivanec, 11.01.2018. godine

PRESS MATERIJAL

U Koprivničko – križevačkoj županiji osim Piškornice prema podacima Hrvatske agencije za okoliš i prirodu postoje još dva neusklađena odlagališta (Ivančino brdo – Križevci i Peski – Đurđevac), dok na području preostale tri županije sjeverozapadne Hrvatske radi još devet takvih odlagališta.

Obveza je Republike Hrvatske sanirati i zatvoriti sva neusklađena odlagališta do kraja 2018. godine, a to bez izgradnje RCGO Piškornica neće biti moguće. „Dinamika sanacije odlagališta predviđena Planom gospodarenja otpadom nije postignuta, zbog toga jer se kasni s izgradnjom centra za gospodarenje otpadom.“ (Citat iz Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine)

Potpuno odustajanje od izgradnje RCGO Piškornica značilo bi nastavak rada svih neusklađenih odlagališta do daljnog, a što je u suprotnosti s nacionalnim Planom gospodarenja otpadom, prihvaćenim obvezama Republike Hrvatske prema Europskoj uniji te Zakonu o održivom gospodarenju otpadom kojim je propisano zatvaranje svih odlagališta na području obuhvata centra u roku od jedne godine od početka rada centra.

Republika Hrvatska od ukupnog komunalnog otpada do 2020. godine treba odvojeno prikupiti 50 posto što je obaveza JLS i komunalnih društava, a sada smo na nekim 22%. Preostali miješani komunalni otpad potrebno je obraditi tako da se smanji udio biorazgradivog otpada i dodatno iskoristenjegova vrijedna svojstva. Iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom proizlazi da smijemo odložiti samo 35 posto biorazgradivog otpada od količine koja je definirana 1997. godine.

Taj cilj moguće je postići samo ako se preostalih 50 posto otpada obradi u centrima za gospodarenje otpadom i iskoristi kroz MBO tehnologiju. Bez RCGO Piškornice četiri županije sjeverozapadne Hrvatske neće moći ispuniti zadane ciljeve. Svi centri u Republici Hrvatskoj, pa tako i RCGO Piškornica, dimenzionirani su na prihvat upravo ovih 50 posto preostalog otpada jer u suprotnom Europska unija ne želi financirati projekte koji nisu usklađeni s nacionalnim i europskim propisima.

RCGO Piškornica nije alternativa, a ponajmanje suprotstavljena varijanta odvojenom prikupljanju i recikiranju, već je u principu jedina alternativa odlagalištima neopasnog otpada koji su danas nažalost još uvijek okosnica postojećeg "sustava" gospodarenja otpadom u RH (izuzev Istre i Primarsko goranske županije koje su jedine izgradile Centre za gospodarenje otpadom i sada rade na poboljšanju primarne selekcije). Dapače, Centri pa tako i RCGO Piškornica su nadopuna takvom pristupu te pridonose postizanju ciljeva u vezi smanjenja količina otpada koji se odlaže i dodatnog iskorštavanja vrijednih svojstava otpada te će se u Centru vršiti tzv. sekundarna selekcija neopasanog otpada. Kako se radi o najsuvremenijem MBO postrojenju, predviđena je izgradnja i sortirnice i biorektora što predstavlja mogućnost dodatnog izdvajanja korisnih sirovina iz miješanog komunalnog otpada koji će se u Centru moći pripremiti za recikliranje kao i dobivanje bioplina iz kojeg će se dobivati energija. Najbolji primjer kohezije centra za gospodarenje otpadom i odvojenog prikupljanja je Ljubljana u susjednoj Sloveniji i na njih se treba ugledati.

Važno je još jednom naglasiti kakose primarno odvajanje otpada ne isključuje izgradnjom Centara, već je primarna selekcija bitan dio sustava, no moramo prihvatiti iskustvene činjenice i biti realni, uvažavajući europsku praksu koja kaže da se godišnja stopa povećavanja primarne selekcije kreće u rasponu od 3-5 %. To potvrđuje recimo i primjernpr. otoka Krka, gdje se dinamika povećanja stope odvojenog prikupljanja otpada kretala upravo u tom rasponu s time da treba naglasiti da je taj ostatni dio otpada (neodvojeni otpad koji iznosi više od 50%) Krk odlagao na svom odlagalištu neopasnog otpada „Ponikve“, a sad će taj ostatni otpad odvoziti i

obrađivati u CGO Marinšćina te će tek sada s radom CGO Marinšćine Krk ima prepostavke da trajno zatvori i sanira svoje odlagalište otpada.

Uzimajući u obzir godišnju stopu povećavanja primarne selekcije u rasponu od 3-5 %, znači da bi tom dinamikom do 2020. godine u najboljem slučaju odvojeno prikupili 37 od predviđenih 50 %, a ostatni otpad bi bez Centara i dalje odlagali na današnjim odlagalištima otpada. Na ovo neispunjavanje ciljeva jedinice lokalne samouprave biti će penalizirane od strane Europske unije. Dakle, zagovaranje zaustavljanja izgradnje centra za gospodarenje otpadom, pa tako i Piškornice, predstavlja opasnost za proračun RH i JLS, ali i postaje uzrok rušenja vjerodostojnosti RH u očima EU zbog neispunjavanja preuzetih obveza RH.

MBO tehnologija koja će se koristiti na RCGO-u suvremena je tehnologija obrade otpada koja kombinira mehaničku obradu i razdvajanje te biološku obradu otpada, a razvijena je sa svrhom da se smanji količina biorazgradivog otpada koji se odlaže na odlagališta i da se dodatno iskoriste vrijedna svojstva otpada. MBO tehnologija je ekološki prihvatljiva, značajno smanjuje volumen i masu otpada koji se odlaže te minimalizira njegovu rizičnost.

Nažalost, Hrvatska se ne nalazi u 1998., dakle u vremenu i situaciji u kojoj je bila npr. Austrija koja je prije 20 godina započela s edukacijom građana, odvojenim prikupljanjem na kućnom pragu, potom izgradnjom sortirnica, reciklažnih dvorišta, zelenih otoka, centara za ponovnu uporabu, a potom krenula u izgradnju MBO postrojenja i energana kako bi maksimizirala iskoristivost materijalnih i energetskih svojstava otpada.

Pred nama su samo tri godine za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u kojem svoje značajno mjesto ima svaki građanin ove zemlje, jedinice lokalne samouprave i naravno središnja državna vlast. Takav sustav uključuje i odvojeno prikupljanje otpada i centre za gospodarenje otpadom. Svaki prijedlog koji ne uvažava ove rokove i obveze koje smo svi zajedno preuzeli, od države do jedinica lokalne samouprave, treba biti svjestan da će to imati posljedice i da će biti sankcionirano u smislu visokih penala od strane EU a te kazne će na kraju pasti na leđa svih građana.